

2 Programma Woonplaats Zeeland

Inleiding en ontwikkelingen

Zeeland is Land in Zee. Kust, land, zeearmen en eilanden, het samenspel tussen water en land, het geeft Zeeland een unieke ligging en een bijzondere omgeving voor mensen om te wonen, te werken en te recreëren. Deze unieke ligging in een veilige, economisch aantrekkelijke en ecologisch gezonde delta is ons Zeeuwse kapitaal en onze leefomgeving. In Zeeland bepalen water, landbouw, wonen, natuur, industrie en recreatie de kwaliteit van de leefomgeving. Als we die kwaliteit willen behouden, dan moeten we ons steeds afvragen: wat mag waar wel en waar niet, hoe beïnvloedt dat elkaar over en weer, wat zijn de effecten op milieu, landschap, economie op korte en langere termijn. Uitgangspunt is het vastgestelde Omgevingsplan Zeeland 2018. Dit plan is tot de vaststelling van de Zeeuwse Omgevingsvisie het geldende strategisch beleidskader voor de fysieke leefomgeving.

In dit uitvoeringsprogramma Woonplaats Zeeland staat de kwaliteit van de fysieke leefomgeving centraal. Daarbij staan de volgende onderwerpen centraal: de gebouwde omgeving met steden, dorpen en bedrijventerreinen, de kwaliteit van de kust en recreatie, milieu en water, zowel de Deltawateren als het beheer van grond- en oppervlaktewater binnendijks. Landbouw en natuur, ook onderdeel van de fysieke leefomgeving, komen aan de orde in het programma Balans in landelijk gebied.

Het behoud van de kwaliteit van de leefomgeving wordt geregeld door tal van wetten en regelingen, onder de verantwoordelijkheid van rijk, provincie, gemeenten en waterschap. In de Omgevingswet komt er straks één loket voor inwoners en bedrijven. Dat loket wordt de gemeente. De invoering van de Omgevingswet vereist een vernieuwing in samenwerking, denken en doen tussen overheden. Ook dat project komt in dit hoofdstuk aan de orde

Speerpunten

De speerpunten voor de verschillende deelprogramma's zijn:

Deltawateren:

- Bijdragen aan vervolg gebiedsagenda Zuidwestelijke Delta 2050.
- Herintroductie van beperkt getij op de Grevelingen.
- Gebiedsproces Volkerak-Zoommeer (VZM- korte en middellange termijn).
- Zoetwaterbeschikbaarheid Zuidwestelijke Delta (in relatie tot Zeeuws Deltaplan zoet water).
- Continueren inzet voor uitvoeringsprogramma Oosterscheldevisie.
- Kennisprogramma zeespiegelstijging in relatie tot herijking Voorkeursstrategie Zuidwestelijke Delta in 2026.

Milieu:

- Vervolg verkenning van de samenwerking Milieutaken in Zeeland in afstemming met gemeenten en waterschap.
- Actualisatie Milieuprogramma en VTH programma.
- Opstellen en uitvoeren plan van aanpak verbeteren toezicht en handhaving.
- Uitvoeren acties uit het Milieuprogramma 2018.
- Uitvoering Schone Lucht Akkoord.

Omgevingswet (digitaal stelsel):

- Het publiceren van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening in het digitale stelsel.

Wonen en bedrijventerreinen:

- Het opstellen van een Zeeuwse Woonagenda en Woondeal en realisatie van de opgaven onder andere samen met de gemeenten.
- Het uitvoeren van de subsidieregelingen Toekomstbestendige Bedrijventerreinen, Provinciale Impuls Wonen, Hervulling leegstaande panden, Gebiedsgerichte aanpak wonen.

Beleidskader

- [De Zeeuwse Omgevingsvisie](#)
- [Omgevingsverordening Zeeland 2018](#)
- VTH Programma Schoon, gezond en veilig Zeeland (operationeel beleid Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) 2021
- [Economische Agenda](#)
- [Programma Vergunningverlening, toezicht en handhaving + specialisaties 2018](#)
- [Milieuprogramma 2018-2022](#)
- [Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht Zeeland 2016](#)
- [Beleidsnota Natuurwetgeving](#)
- [Deltaprogramma](#)
- [Voorkeursstrategie Zuidwestelijke Delta](#)
- [Programmatische aanpak Grote Wateren](#)
- [Natura 2000 beheerplannen \(voor de afzonderlijke Deltawateren\)](#)
- [Zwemwaterrichtlijn](#)
- [Kaderrichtlijn Water](#)

Reguliere taken

Milieu

- Vergunningverlening, toezicht en handhaving bij bedrijven, waarvoor de Provincie bevoegd gezag is.
- Vergunningverlening en toezicht op bodemsaneringen en nazorg.
- Uitvoering van bodemonderzoeken en bodemsaneringen.
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving voor vuurwerkevenementen, luchtvaart, ontgrondingen en grondwateronttrekkingen.
- Uitvoeren programma Impuls omgevingsveiligheid.
- Accounthouderschap van de RUD Zeeland en de DCMR.
- Interbestuurlijk toezicht voor wat r.o. en milieutaken betreft.
- Nazorg gesloten stortplaatsen.
- Coördinatie uitvoering VTH taken binnen Zeeland.

Ruimtelijke kwaliteit

- Overleg over ruimtelijke plannen met betrokken overheden.
- Toezicht op huisvesting statushouders.

Water

- Beheer grondwatermeetnet.
- Aanwijzen zwemlocaties.
- Bescherming grond- en oppervlaktewater.

Deltawateren

De Deltawateren zijn voor Zeeland vanuit ecologisch, ruimtelijk, recreatief en economisch oogpunt van grote waarde. Ze bepalen in belangrijke mate de kwaliteit van onze leefomgeving, nu en in de

toekomst. Het borgen van deze kwaliteit vraagt om passende antwoorden op de uitdagingen voor de komende decennia. Binnen de geldende (wettelijke) kaders gaat het daarbij om een afgewogen aanpak van thema's als waterkwaliteit, ecologie en regionale economie in combinatie met noodzakelijke aanpassingen op het vlak van waterveiligheid, zeespiegelstijging en een verder toenemende verzilting.

Een aanpak waarbij we als Provincie Zeeland samenwerken met onze partners binnen het Gebiedsoverleg Zuidwestelijke Delta (GO ZWD) om ons doel van een ecologisch gezonde, veilige en economisch aantrekkelijke delta te kunnen realiseren.

Maatschappelijk effect Deltawateren

De leefomgeving wordt aangepast aan veranderende (klimaat)omstandigheden waardoor inwoners en bezoekers van Zeeland kunnen leven in een veilige, aangename en klimaatbestendige leefomgeving.

Kwaliteitskust: recreatie, toerisme en vrijetijd

Speerpunten Bestemming Zeeland 2030 voor inwoners, ondernemers en bezoekers

1. Vergroten van de positieve bijdrage van de vrijetijdsector aan de omgeving en de samenleving: de Zeeuwse vrijetijdsector heeft een sterke maatschappelijke, ruimtelijke en economische meerwaarde. De Zeeuw draagt de vrijetijdseconomie een warm hart toe en werkt samen met de sector aan een leefbaar Zeeland voor iedereen.
2. Stimuleren van een toekomstbestendige vrijetijdsector: de Zeeuwse ondernemers zijn intrinsiek gemotiveerd en in staat om de exploitatie op een duurzame circulaire wijze te laten plaatsvinden. Ondernemen in de vrijetijdseconomie is aantrekkelijk en staat hoog in aanzien. Er is een bruisend netwerk actief dat samenwerkt aan een gezonde vrijetijdsector.
3. Versterken van een optimale beleving voor bewoner en gast: onze inwoners en bezoekers ervaren Zeeland op een unieke manier die bij hen past, in alle seizoenen en regio's. De verschillende regio's en steden in Zeeland vormen gezamenlijk een gevarieerd palet aan bestemmingen.

Omgevingswet en Omgevingsagenda

In 2022 zijn we verder gegaan met de voorbereiding om te kunnen voldoen aan de nieuwe Omgevingswet. De Omgevingswet heeft als doel dat dat inwoners en initiatiefnemers niet langer te maken krijgen met een "gefragmenteerde" overheid. Alle overheden zijn samen verantwoordelijk voor de fysieke leefomgeving. Om dit te bereiken gaan de overheden onder de Omgevingswet intensiever samenwerken. In Hoofdstuk 1 Strategische Opgave Ruimtelijke Kwaliteit staat het traject beschreven om te komen tot de Zeeuwse Omgevingsvisie en de verordening. Het digitale stelsel is het derde spoor van de implementatie Omgevingswet en maakt onderdeel uit van dit programma in de begroting.

Voor de digitalisering van de Omgevingswet wordt een digitaal stelsel ontwikkeld. Een belangrijke onderdeel hierin is het Omgevingsloket. Alle informatie over de fysieke leefomgeving wordt samengebracht in het Omgevingsloket.

Via het Omgevingsloket kunnen initiatiefnemers digitaal een vergunningaanvraag of melding indienen. Ook kan op een kaart gezien worden welke regels er gelden op welke locatie. Daarnaast kan ook informatie over de fysieke leefomgeving worden opgevraagd. Alle overheden horen aangesloten te worden op het Omgevingsloket om deze te voorzien van informatie. Dit vraagt om afstemming en afspraken met de betrokken organisaties binnen Zeeland.

Omgevingsagenda

Tot april 2022 gewerkt aan het opstellen van de Omgevingsagenda. Dit instrument uit de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) had als doel het opstellen van een gezamenlijke bestuurlijke agenda voor de fysieke leefomgeving van het Rijk en regio. Voor Zeeland waren hier drie prioritaire thema's benoemd: North Sea Port District & Terneuzen, De kust van de delta, Transitie landelijk gebied. Hierbij was North Sea Port District tevens aangewezen als NOVI-gebied.

Met de komst van het nieuwe kabinet heeft het rijk een actieve regierol op zich genomen in de ruimtelijke ordening in Nederland. Hiertoe heeft de minister VRO in mei 2022 de programma's NOVEX en Mooi Nederland aan de Tweede Kamer gepresenteerd. Hierbij wordt door het rijk ook een belangrijke rol toegekend aan de provincies. Daarom wil de minister VRO met de provincies afspraken maken over de ruimtelijke inbedding van nationale belangen in de regio. Deze afspraken hebben betrekking op nationale doelen en ruimtelijke keuzes, uitvoering en investeringsbeslissingen. Het rijk

wil in hierover in 2023 afspraken maken met elke provincies in de vorm van ruimtelijke arrangementen. Dit instrument van de ruimtelijke arrangementen vervangt de omgevingsagenda's. De thema's uit de omgevingsagenda voor Zeeland komen wel terug in de ruimtelijke arrangementen. North Sea Port District is aangewezen als NOVEX gebied en is onderdeel van de gebiedsgerichte aanpak in het programma NOVEX.

In december 2022 heeft het rijk een startpakket aangeboden aan de provincie, waarin de ruimtelijke opgaven uit de nationale programma's zijn gepresenteerd aan de hand van drie perspectieven: perspectief voor (1) landbouw en natuur, (2) ordenende netwerken voor energie en (circulaire) economie en (3) leefbare steden en regio's. Met het startpakket werkt de provincie aan een ruimtelijk voorstel waarin aan wordt gegeven hoe de nationale opgaven in samenhang met de regionale opgaven in de provincie gerealiseerd kunnen worden.

Maatschappelijk effect Omgevingswet en omgevingsagenda

We werken aan een gezonde, veilige leefomgeving en een goed gebruik van de ruimte. Ook werken we aan het versterken van de recreatieve en toeristische aantrekkingskracht van Zeeland. Voor het bereiken van deze doelen is het belangrijk dat wij als overheden onderling goed samenwerken. Dit is een belangrijk doel van de omgevingswet en het maatschappelijke effect dat we nastreven. We zetten ons in op het afstemmen de strategische opgaven van het rijk en de regio (traject van de ruimtelijke arrangementen) en het eenvoudiger maken van het aanvragen van vergunningen en de procedures voor inwoners en bedrijven (digitaal stelsel).

Ruimtelijke kwaliteit versterken: Wonen

Een passende duurzame woning en een prettige woonomgeving.

Demografische ontwikkelingen, verduurzaming en de aanpassing van woningen aan de zorgbehoefte, zijn van invloed op de woonbehoefte. De vraag naar woningtypen en omgeving verandert hierdoor. En dit levert vraagstukken voor nieuwbouw en ook voor de bestaande voorraad aan woningen. De aanpassing van de bestaande woningvoorraad door sloop, herstructurering, woningaanpassing en verbetering is een lastige opgave. Door de stijgende huizenprijzen en een lagere bouwtempo dreigt een tekort aan betaalbare woningen.

De Provincie heeft samen met de gemeenten een verantwoordelijkheid voor de regionale woningaanbod. In 2021 hebben de gemeenten en Provincie de Zeeuwse Woonagenda vastgesteld. Hierin zijn drie belangrijke gezamenlijke opgaven benoemd:

- Het toekomstbestendig maken van de bestaande woningvoorraad;
De grootste opgave ligt in de versterking van de bestaande woningvoorraad. Het gaat daarbij om verduurzaming en het levensloopgeschikt maken van de woningvoorraad en daarmee samenhangend, het op peil houden van de leefbaarheid in wijken en dorpen.
- Nieuwbouw die 100% raak is: focus op kwaliteit in woningtypen en locaties;
Het gaat om het toevoegen van de juiste woningen op de juiste plekken. Zo draagt nieuwbouw maximaal bij aan een toekomstige woningvoorraad die in kwaliteit en kwantiteit 100% aansluit bij de vraag.
- Inspelen op de behoefte aan specifieke vraag op woningmarkt;
Er bestaat een behoefte aan specifieke type woningen zoals flexwonen, huisvesting van arbeidsmigranten en passende woonvormen voor oudere huishoudens, zoals geclusterde woonvormen en woonvormen op het grensvlak van zelfstandig en intramuraal wonen.

De provincie ondersteunt deze doelen met subsidies, zoals de Provinciale Impuls Wonen, subsidie voor hergebruik van leegstaande panden, ondersteuning voor flexibele woonvormen, leningen voor woningverduurzaming en subsidie voor gebiedsgerichte projecten.

De afstemming van de aanpak vindt plaats via de Woonagenda en ook via de regionale woningmarktafspraken. De regio's maken onderling en met de provincie afspraken over de kwalitatieve en kwantitatieve versterking van de woningvoorraad. Daarnaast worden met individuele gemeenten plannen van aanpak opgesteld, waarin afspraken worden gemaakt over de bestaande nieuwbouwplannen, zodat deze beter aansluiten bij de toekomstige behoefte.

Met het aantreden van het nieuwe kabinet begin 2022 is volkshuisvesting ook weer een belangrijk onderdeel van de rijksagenda geworden. De nadruk daarbij ligt op het stimuleren van de nieuwbouw en het vergroten van de (betaalbare) woningvoorraad. In het kader van de Nationale Bouw- en Woonagenda heeft het rijk de provincies gevraagd een woonbod uit te brengen, als opmaat naar een

Woondeal in februari/maart 2023. In het woonbod heeft Zeeland in oktober 2022 aangegeven tot 2030 16.500 woningen te kunnen realiseren, mits het rijk hierbij een ondersteuning biedt ten aanzien van een aantal kritische succesfactoren.

Maatschappelijk effect

Zeeland is een provincie waar het goed wonen, werken en leven is.

Beter benutten van regionale bedrijventerreinen

We werken aan het beschikbaar hebben van voldoende planologische ruimte voor havenontwikkeling en bedrijven en we zetten in op een kwaliteitsimpuls en de verduurzaming van terreinen. De provincie stelt hiervoor regelmatig een behoefteprognose voor bedrijventerreinen op. Deze vormt de basis voor de regionale bedrijventerreinen- programmering die de gemeenten opstellen om te komen tot een goede balans in vraag en aanbod.

De Provincie ondersteunt de gemeenten met subsidie voor het versterken van de kwaliteit en duurzaamheid van bedrijventerreinen. Op basis daarvan zijn twee nieuwe regelingen ontwikkeld, die de bestaande regelingen vervangen. Het gaat om de subsidieregeling Planvorming en Procesondersteuning, die gemeenten ondersteunt bij de integrale planvorming voor toekomstbestendige bedrijventerreinen. De bestaande duurzaamheidsscans maken hier onderdeel van uit.

Daarnaast is er de subsidieregeling Fysieke maatregelen, bedoeld voor de realisatie van gezamenlijke fysieke maatregelen t.b.v. het toekomstbestendig maken van bedrijventerreinen. Hierbij valt te denken aan (circulaire) herstructurering, aanleg van duurzame energie- en warmtesystemen, energieopslag, aanleg gedeelde laadinfrastructuur, maatregelen in het kader van klimaatadaptatie en maatregelen die de biodiversiteit vergroten.

Verder wordt de uitvoering ondersteund van een demoproject voor de verduurzaming van bedrijventerreinen, met inzet van de gelden uit de regiodeal.

Maatschappelijk effect

Zeeland is een provincie waar het goed wonen, werken en leven is.

Doelstelling

Law Delta

Omschrijving (toelichting)

Het doel is het realiseren van een Law Delta op een deel van het beoogde terrein van de marinierskazerne in Vlissingen.

Deze doelstelling maakt onderdeel uit van het compensatiepakket Wind in de Zeilen. Dit betreft het justitieel complex Vlissingen (JCV) dat bestaat uit een penitentiaire inrichting voor zwaardere doelgroepen met een extra beveiligde inrichting, een hoog beveiligde zittingslocatie en een beveiligde verblijfsfaciliteit waar rechters, officieren van justitie en advocaten tussen zittingsdagen kunnen overnachten en werken en een steunpunt DV&O.

Het Strategisch kenniscentrum Georganiseerde Ondernemende Criminaliteit dat gelieerd is aan de strafrechtketen is elders in Vlissingen als een separate ontwikkeling tot stand gebracht.

De gezamenlijke inschatting van rijk en regio is dat op zijn vroegst in het eerste kwartaal van 2025 kan worden gestart met bouwen van het justitieel complex.

Een start begin 2025 kent de volgende afhankelijkheden en risico's:

- Aandacht voor de voorbereiding en begeleiding van het proces met betrekking tot ruimtelijke procedures, om deze zo voorspoedig mogelijk te laten verlopen.
- Met de locatiestudie is het justitieel complex in een stadslandgoed ontworpen, waarmee deels een verwevenheid is tussen de twee delen. Onderzocht wordt of de twee delen in planuitwerking gelijk kunnen oplopen.
- De regelgeving rondom stikstof kan van invloed zijn op ontwikkelingsmogelijkheden rondom het justitieel complex.
- Beschikbaarheid van een marktpartij.

- De gevolgen van de Omgevingswet, die gedurende de planfase wordt ingevoerd, zijn nog onbekend.

Oplevering van het complex wordt op zijn vroegst mogelijk geacht medio 2030.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is het Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde Ondernijnde Criminaliteit in gebruik genomen. Vanuit een pand aan het Bellamypark wordt door een groeiende organisatie gewerkt aan accurate dreigingsbeelden om ondermijning te kunnen doorgronden.

Per brief van 7 december 2022 kondigde de minister voor Rechtsbescherming een vertraging van het project justitieel complex Vlissingen aan van 2 jaar. Daarmee schuift de ingebruikname van het complex voor de tweede keer op, nu van 2028 naar medio 2030. Als oorzaken worden veranderende marktomstandigheden als gevolg van de Oekraïne-oorlog, de gecompliceerde aanbesteding van het complex aangeduid en de stikstofproblematiek. Tegelijkertijd meldt de minister dat de komst van het JCV niet ter discussie staat.

De voorbereidende werkzaamheden gaan onverminderd door. Er is overeenstemming met partijen over de levering van gronden waarop het JCV wordt gerealiseerd. Planvoorbereiding voor de sanering en het bouwrijp maken van de bouwlocatie is gemaakt. Eind 2022 zijn de eerste voorbereidende werkzaamheden gestart, het detecteren en ruimen van ontplofbare oorlogsresten.

In 2023 wordt de bestemmingsplanprocedure voor het JCV en stadslandgoed worden voortgezet. Stikstof is hierbij nog steeds een onzeker factor en kan tot verdere vertraging leiden. Uitgangspunt is dat de procedure wordt doorlopen voor inwerkingtreding van de Omgevingswet. Ook zullen de gronden voor het JCV worden geleverd. De nadere uitwerking van de landschappelijke inpassing van het complex in combinatie met het stadslandgoed zal verder ter hand genomen worden.

Acties

Start proces van de benodigde ruimtelijke procedures samen met de gemeente Vlissingen en het Rijk.

Omschrijving (toelichting)

In 2022 zijn de inspraakreacties op het voorontwerpbestemmingsplan verwerkt en is het plan verder geactualiseerd wegens gewijzigde wetten en beleid. Het bestemmingsplan is eind januari 2023 door de gemeente Vlissingen in procedure gebracht.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 zal het ontwerpbestemmingsplan voor het JCV door de gemeente Vlissingen ter inzage worden gelegd. Het streven is het plan vast te stellen in 2023.

Uitvoeren van werkzaamheden ten behoeve van de grondoverdracht.

Omschrijving (toelichting)

Er is overleg gevoerd tussen rijk (RVB), gemeente en provincie over welke gronden ten behoeve van het justitieel complex exact moeten worden overgedragen. De noodzakelijke besluitvorming over de grondoverdracht is in november 2022 afgerond.

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

Op 15 november 2022 besloot GS, conform bestuursakkoord Wind in de Zeilen, in te stemmen met de verkoop van gronden ten behoeve van het JCV. De daadwerkelijke levering heeft plaatsgevonden in januari 2023.

Doelstelling

Vorbereiding omgevingswet

Omschrijving (toelichting)

Uiterlijk op het moment van het inwerkingtreden van de omgevingswet, naar verwachting op 1 januari 2024, werkt de provincie volgens de gedachte achter de omgevingswet.

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

De Omgevingswet is uitgesteld. We hebben als provincie stappen in de voorbereiding gezet en de voorbereiding ligt op koers voor inwerkingtreding.

Acties

Invulling geven aan opgave gericht werken en vroegtijdig samenwerken.

Omschrijving (toelichting)

In Zeeland zijn we via het Samenwerkingsplatform Omgevingswet Zeeland (SPOZ) bij de bekendmaking dat de Omgevingswet eraan kwam begonnen met samenwerking. In het SPOZ zitten alle gemeenten, de provincie, het Waterschap, Rijkswaterstaat, de RUD, de GGD en de VR. Via het SPOZ maken we samenwerkingsafspraken voor de VTH-keten en de andere noodzakelijke afspraken in de keten. In onze organisatie is de Omgevingswet een strategische opgave.

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

Het SPOZ komt 8 keer per jaar samen en de werkgroepen eronder gemiddeld 6 keer per jaar. De interne organisatie is op orde.

Nieuwe interne- en externe samenwerkingsstructuren/werkprocessen.

Omschrijving (toelichting)

Via het Samenwerkingsplatform Omgevingswet Zeeland (SPOZ) zijn handleidingen opgesteld voor processen in de VTH-keten, er liggen afspraken tussen de ketenpartners zoals GGD, Veiligheidsregio en de RUD. En we oefenen met de nieuwe werkwijze van de Omgevingstafels met onder andere de gemeente Vlissingen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De Omgevingswet is uitgesteld dus de stukken zijn niet formeel vastgesteld, de voorbereiding ligt op koers.

Vorbereidingsacties vormgeven en implementatie digitaal stelsel Omgevingswet

Omschrijving (toelichting)

Met de aanschaf van de software en de bijbehorende koppelingen zijn we op bijna orde. Het functioneel en inhoudelijk beheer van de Plan-, Toepasbare Regelsoftware is nog niet geregeld. Met betrekking tot het testen van de software voor de verschillende kerninstrumenten moeten nog stappen gemaakt worden, ook interbestuurlijk. De gemaakte (proces)afspraken die in de regio zijn gemaakt moeten ook nog vertaald worden naar de digitale processen (inrichting Zaaksysteem). Dit vraagt samenwerking met de overheden en ook zijn er afspraken over archivering nodig. In 2023 ligt de nadruk op het verder inrichten van de interne organisatie en het interbestuurlijke afstemmen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Alles staat klaar om nog de puntjes op de i te zetten voor inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Doelstelling

Kwaliteitskust: recreatie, toerisme en vrijetijd

Omschrijving (toelichting)

Bestemming Zeeland 2030 in balans

Het doel voor Zeeland als bewuste bestemming is een bestemming waarin de belangen van inwoners, bedrijven en bezoekers goed worden gewogen; een bestemming waar de Zeeuw in 2030 de vrijetijdsector ervaart als een belangrijke drijvende kracht voor de leefbaarheid, de economie en het voorzieningenniveau.

Hierbij wordt verantwoord gebruik gemaakt van het landschap, ons natuurlijk kapitaal. De ruige zee, de rustige natuur, bruisende binnensteden, een rijke historie, hoogstaand culinair aanbod en een actieve waterbeleving vormen de Zeeuwse beleving voor inwoner en gast, in elk jaargetijde.

Deze doelstelling is een gezamenlijke opgave met onder andere gemeenten, (recreatieve) ondernemers, natuur- en cultuurorganisaties en overige partners in Zeeland. Aan de hand van een meerjarige actie-agenda 2022-2024 werken we met onze partners aan de ontwikkeling van een toekomstbestendige bestemming binnen het toeristisch ecosysteem Zeeland.

We realiseren een meerjarige Zeeuwse kennisagenda voor het vrijetijd domein met onderzoeksprogramma, in samenwerking met de toeristische partners en ter monitoring van de visie Bestemming Zeeland 2030.

De beleidsindicator voor de bestemming Zeeland in balans is het draagvlak voor toerisme onder de Zeeuwse inwoners. Nulmeting hiervoor is het jaar 2019 waarin het draagvlak voor toerisme in Zeeland onder inwoners 70% was. De volgende draagvlakmeting voor Zeeland vindt plaats in 2023.

Voor de korte termijn is inzetten op het behouden van de steun voor toerisme in Zeeland van 70% het doel (hierbij verliezen we niet het draagvlak voor toerisme per gemeente uit het oog). Voor de middellange en lange termijn (2030) is het doel / de ambitie om te komen tot 75% draagvlak in Zeeland.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Bestemming Zeeland 2030 in balans

Het doel voor Zeeland als bewuste bestemming is een bestemming waarin de belangen van inwoners, bedrijven en bezoekers goed worden gewogen; een bestemming waar de Zeeuw in 2030 de vrijetijdssector ervaart als een belangrijke drijvende kracht voor de leefbaarheid, de economie en het voorzieningenniveau.

Hierbij wordt verantwoord gebruik gemaakt van het landschap, ons natuurlijk kapitaal. De ruige zee, de rustige natuur, bruisende binnensteden, een rijke historie, hoogstaand culinair aanbod en een actieve waterbeleving vormen de Zeeuwse beleving voor inwoner en gast, in elk jaargetijde.

Deze doelstelling is een gezamenlijke opgave met onder andere gemeenten, (recreatieve) ondernemers, natuur- en cultuurorganisaties en overige partners in Zeeland. Aan de hand van een meerjarige actie-agenda 2022-2024 werken we met onze partners aan de ontwikkeling van een toekomstbestendige bestemming binnen het toeristisch ecosysteem Zeeland.

We realiseren een meerjarige Zeeuwse kennisagenda voor het vrijetijd domein met onderzoeksprogramma, in samenwerking met de toeristische partners en ter monitoring van de visie Bestemming Zeeland 2030.

De beleidsindicator voor de bestemming Zeeland in balans is het draagvlak voor toerisme onder de Zeeuwse inwoners. Nulmeting hiervoor is het jaar 2019 waarin het draagvlak voor toerisme in Zeeland onder inwoners 70% was. De volgende draagvlakmeting is in 2022 uitgevoerd in 7 gemeenten (Schouwen-Duiveland in 2021); de verwerking van de uitkomsten volgt in 2023.

Voor de korte termijn is inzetten op het consolideren van de steun voor toerisme in Zeeland van 70% het doel (hierbij verliezen we niet het draagvlak voor toerisme per gemeente uit het oog). Voor de middellange en lange termijn (2030) is het doel / de ambitie om te komen tot 75% draagvlak in Zeeland.'

Acties

Kwaliteit van ontwikkelingen rond de Deltawateren stimuleren.

Omschrijving (toelichting)

- Regierol gericht op borging (samenwerking en juridisch) van de Gebiedsvisie Veerse Meer en uitvoering van de daarbij behorende actie-agenda.
- Regierol gericht op realisering van de opgaven Zeeuwse Kustvisie en uitvoering van de daarbij behorende actie-agenda.
- Stimuleren gebiedsgerichte samenwerking Grevelingen en Oosterschelde voor waterrecreatie en kwaliteit openbare recreatievoorzieningen.
- Regierol op realisatie acties actieprogramma waterrecreatie en stimulering van de waterrecreatie in Zeeland.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

- **Veerse Meer:** In 2022 is met het oog op de totstandkoming van het actieprogramma Veerse Meer een netwerkregisseur aangesteld. In juni 2022 is de intentieverklaring afgesloten die de ambities en stappen naar uitvoering van projecten vertaald. Daarnaast is de samenwerking geïntensiveerd in projecten zoals waterkwaliteit en onderzoek kwaliteit openbare voorzieningen. De afspraken uit de zijn opgenomen in de provinciale verordening. Hiermee zijn voor zover voor de provincie mogelijk de afspraken en ook de vele kwaliteitseisen voor het Veerse Meer geborgd. De overgangsregeling voor (pijplijn-)projecten Veerse Meer zal begin 2023 worden geactualiseerd.
- **Kustvisie:** In 2022 heeft de evaluatie van de Zeeuwse Kustvisie plaatsgevonden. Het actieprogramma bij de Kustvisie was grotendeels uitgevoerd en is daarom afgesloten. Door het actieprogramma is de samenwerking niet alleen regulerend, maar ook ontwikkelingsgericht; dit wordt gewaardeerd door de Kustvisiepartners. De bestuurlijke besluitvorming over de evaluatie van de Kustvisie vindt begin 2023 plaats. Hierbij zal een prioritering aan de opvolging van de diverse aanbevelingen uit de evaluatie worden gegeven. Eén van de aanbevelingen is onder andere om tot een nieuwe actieagenda Zeeuwse Kustvisie te komen.
- **Kwaliteit openbare recreatievoorzieningen:** In 2022 is een traject gestart in samenwerking met het Waterschap en Staatsbosbeheer, de huidige beheerders van de voorzieningen voor Veerse Meer en Grevelingen. Het doel is een gedragen nieuw beheersysteem voor recreatieve voorzieningen in Zeeland.
- **Waterrecreatie:** In 2022 is, vanuit de Actie-agenda voor Bestemming Zeeland 2030 als uitwerking op het thema 'Een divers aanbod voor een aantrekkelijke en vitale sector', in samenwerking met gemeenten en de sector, de visie en actie-agenda Waterrecreatie tot stand gekomen. Eind 2022 hebben we met deze partijen de prioriteiten voor de eerste acties bepaald en hoe we gezamenlijk de uitwerking van de acties organiseren. Partijen hechten veel belang aan 'de basis op orde', maar ook randvoorwaarden als waterkwaliteit, bereikbaarheid en kwaliteit en beheer van recreatieve voorzieningen, zijn belangrijk.

Kwaliteitsontwikkeling en toekomstbestendigheid

Omschrijving (toelichting)

- Uitvoering geven aan kwaliteitsontwikkeling in aandachtsgebieden in de kustregio en rondom het Veerse Meer. In 2022 zijn 3 aandachtsgebieden en 2 strandovergangen in uitvoering in de kustregio. Hiervoor worden onder andere middelen uit de Regio Deal benut.
- Het stimuleren van ondernemers in de Zeeuwse vrijetijdsector door de inzet en begeleiding van Economische Impuls Zeeland, d.m.v. het Aanjaagprogramma Innovatie, bestaande uit:
  1. Inspiratie op het gebied van technologie, bedrijf en omgeving, verduurzaming en bedrijfsvoering.
  2. Ondersteuning van ondernemers bij innovatie en kwaliteitsverbetering.
  3. Financiering voor ondernemersinitiatieven in de verblijfsrecreatie met plannen voor de toekomstbestendigheid van bedrijven.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Aandachtsgebieden Veerse Meer: Om te komen tot kwaliteitsverbetering hebben diverse gemeenten in 2022 gebiedsvisies uitgewerkt en in sommige gevallen uitgevoerd. In 2023 wordt verder geanalyseerd welke ontwikkelingen mogelijk zijn binnen de randvoorwaarden van de Visie Veerse Meer Gebied 2020-2030.

Aandachtsgebieden en strandovergangen kustzone: De werkzaamheden worden mede gefinancierd vanuit de Regiodeal 'Kwaliteitskust' en vinden gestaag voortgang. Externe factoren geven soms heroverweging van kosten (bijvoorbeeld hogere energie- en materiaalprijzen), maar doel van de Regiodeal blijft intact en de beoogde kwaliteitsverbeteringen in aandachtsgebieden kustzone staat vooralsnog niet onder druk.

Aanjaagprogramma: Het aanjaagprogramma werd ook in 2022 vanuit drie onderwerpen ingezet:

- a. Inspiratie: er zijn webinars en bijeenkomsten georganiseerd met thema's als: duurzame bedrijfsmodellen, toeristische mobiliteit, verduurzaming, klimaatadaptatie en het samenwerken door ondernemers op diverse thema's;
- b. Ondersteuning: vouchers zijn aan ondernemers toegekend voor verduurzaming van hun bedrijf;
- c. Financiering: Het Fonds Verblijfsrecreatie was ook in 2022 beschikbaar voor campings die een financieringsbehoefte hebben ten behoeve van kwaliteitsverbetering. Er is verkend hoe het Fonds ook beschikbaar kan worden voor andere sectoren als waterrecreatiebedrijven, kleinere campings en dagattracties. Vanuit de (Europese) trajecten FACET, Z-Grid en Pilot Duurzaam Watergebruik, zijn ondernemers in de gelegenheid gesteld om te werken aan verduurzaming van hun bedrijf op het vlak van energie, circulariteit, afval en waterbeheer.

Stimuleren van de innovatie van vrijetijdsbedrijven in stedelijk gebied en versterking van de gastbeleving van erfgoed en cultuur.

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is het Actieplan Stedelijk toerisme opgeleverd dat de uitdagingen en kansen weergeeft voor versterking van stedelijk toerisme. Het actieplan is vervolgens input geweest voor het Europese subsidietraject 'Creative City Boost' <https://www.zeeland.nl/creativecityboost>. Dit traject is gericht op het levendiger en toekomstbestendiger maken van Zeeuwse binnensteden. Dit wordt voor vijf Zeeuwse binnensteden opgepakt door ondernemers en cultuurprofessionals onder regie van de CBK, provincie en gemeenten. Verder is in het ambitedocument Bestemming Zeeland 2030 in 2022 'Toerisme en cultuur' als thematische ambitie opgenomen. Dit thema vormt één van de door de gemeenten en provincie geprioriteerde thema's voor de actie-agenda Bestemming Zeeland 2030. Het versterken van de gastbeleving van erfgoed/cultuur/events draagt bij aan de spreiding van toerisme in ruimte en tijd.

Stimulering duurzaam toeristisch mobiliteitsnetwerk en verbeteren toeristische bereikbaarheid (spreiding in tijd en locaties), gekoppeld aan de opgave slimme mobiliteit en aan de regionale energiestrategie

Omschrijving (toelichting)

- Het stimuleren van ondernemers en overheden met initiatieven en belevingsconcepten op het gebied van toeristisch vervoer. Het gaat hierbij zowel om mobiliteitsconcepten als om routes en belevingsaspecten.
- Het stimuleren van ondernemers en overheden om het toeristisch vervoersaanbod verder te vergroten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 hebben we in overleg met ondernemers en overheden diverse initiatieven voor toeristisch vervoer gestimuleerd. Enkele initiatieven zijn hierdoor succesvol opgestart. Voor zowel ondernemers als gemeenten blijkt het rondkrijgen van een goede businesscase lastig, vooral door ruimtelijke en financiële drempels.

De resultaten rondom toeristische mobiliteit versterken niettemin de regionale kennis bij (toekomstige) ondernemers en overheden over de mogelijkheden en onmogelijkheden voor toeristisch vervoer. Deze kennis kan worden benut voor eventuele toekomstige initiatieven en pilots. Samen met Economische Impuls Zeeland en het Kenniscentrum Kusttoerisme hebben we hiervoor ook gewerkt aan betere verdienmodellen rondom toeristisch vervoer. De samenwerking tussen recreatie en de opgave 'Slimme Mobiliteit' heeft verder bijgedragen aan het gezamenlijk oppakken van de Zeeuwse opgaven rondom toeristisch vervoer. Samen met gemeenten zijn we in 2022 het traject gestart om te komen tot een goede structurele borging van de organisatie rondom het routebeheer in Zeeland.

Stimulering Zeeland als jaarrond bestemming door het beter zichtbaar en vindbaar maken van toeristische informatie voor gasten en inwoners, gedurende het gehele jaar en van alle regio's

Omschrijving (toelichting)

- Toeristische informatie digitaal beter zichtbaar en vindbaar maken samen met de toeristische partners.
- Ondersteunen van initiatieven die toeristische data herbruikbaar maken en inspelen op de kansen van big data en technologische ontwikkelingen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 zijn door de HZ/Kenniscentrum Kusttoerisme de databases aanbod verblijfsrecreatie en vrijetijdsaanbod opgeleverd. Hiermee is het aanbod in Zeeland in beeld aan verblijfsaccommodaties en overig aanbod (horeca, dagattracties, musea, enzovoort.). Deze data is belangrijk voor beleidsvorming, voorzieningenniveau, maar ook de informatievoorziening aan onze gasten.

In 2022 is bekeken wat er nodig is om de informatievoorziening aan onze gasten via zeeland.com/visit verder te verbeteren, afgestemd op de thema's van de toeristische marketingstrategie Bestemming Zeeland 2030. Ook is hiervoor in 2022 een traject gestart waarmee de toeristische marketing samen met lokale city- en eilandmarketeers uit de regio's kan worden opgezet. In 2023 worden hierin verdere stappen gezet. In 2022 zijn in het kader van digitalisering en datasturing met de HZ/Kenniscentrum Kusttoerisme de eerste stappen gezet voor een projectvoorstel over wat er nodig is om de bovengenoemde aanbodata (logies/vrijetijdsaanbod) goed te kunnen ontsluiten. Dit wordt gekoppeld aan het traject van de Data-Alliantie Zeeland (DAZ) waarvan de HZ opdrachtnemer is.

Doelstelling

Milieu: Woon- en werkklimaat zijn versterkt

Omschrijving (toelichting)

Via beleid en uitvoering van milieutaken wordt ingezet op het beschermen en het versterken van de milieukwaliteit van onze fysieke leefomgeving. Uitdaging is om hiermee de milieukwaliteit te versterken terwijl de economische belangen niet uit het oog worden verloren. Dit doet de Provincie samen met andere overheden en maatschappelijke partners. De uitvoerende milieutaken zijn gemandateerd aan de RUD Zeeland en voor de Brzo taken aan de DCMR.

Het Milieuprogramma en het VTH programma dragen bij aan een schone, gezonde en veilige leefomgeving.

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)****Acties**

Actualiseren milieuprogramma 2018-2022

Omschrijving (toelichting)**Kwaliteit (indicator)****Kwaliteit (toelichting)**

In 2022 zijn we verder gegaan met het opstellen van een nieuw Milieuprogramma 2023-2027. Dit traject was al gestart in 2021 met de evaluatie van het Milieuprogramma 2018-2022 en het opstellen van de Uitgangspuntennotitie Milieuprogramma 2023-2027.

De behandeling van het Milieuprogramma 2023-2027 heeft inmiddels plaatsgevonden in de commissie Ruimte en de vaststelling door PS is voorzien in februari 2023.

Actualiseren VTH programma

Omschrijving (toelichting)**Kwaliteit (indicator)****Kwaliteit (toelichting)**

Het VTH programma is in 2021 geactualiseerd (vergunningverlening, toezicht en handhaving). Vanuit de wettelijke coördinerende rol van de Provincie werken we samen met de partners in Zeeland (gemeenten, waterschap, RWS, omgevingsdiensten en natuurbeheerorganisaties) aan een gezamenlijk VTH beleid. Op deze manier werken we aan een eenduidig kader en gelijk speelveld voor de uitvoering van de VTH-taken in Zeeland. In 2022 zijn de volgende drie onderwerpen uitgewerkt:

- Zeeuwse Prioriteiten en risico analyse 2022
- uitvoering preventiemaatregelen 2022
- protocol case management

In 2023 actualiseren we het VTH-programma op in ieder geval deze onderwerpen.

In 2022 begeleiden van de uitvoering van bodemsaneringen

Omschrijving (toelichting)**Kwaliteit (indicator)**

Kwaliteit (toelichting)

De risico's van twee spoed saneringslocaties zijn in 2022 beheersbaar gemaakt. Met andere woorden op deze locaties zijn geen onaanvaardbare risico's meer. Daarmee komt dat aantal locaties op zeven. Er zijn zes spoed saneringslocaties waarbij de risico's nog beter in beeld worden gebracht dan wel de risico's in beeld zijn maar dat nog niet alle benodigde beheersmaatregelen zijn getroffen of de laatste monitoring is beoordeeld. Daarbij zijn drie locaties meegenomen die door een omissie nooit eerder op de jaarlijkse spoedlocatielijst waren geplaatst. Maar waar wel al veel onderzoek en of deelsaneringen zijn uitgevoerd."

Met Omgevingsdiensten en gemeenten inrichting uitvoering BRIKS taken afhechten

Omschrijving (toelichting)**Kwaliteit (indicator)****Kwaliteit (toelichting)**

Alle Zeeuwse gemeenten hebben een overeenkomst getekend met de RUD Zeeland voor het uitvoeren van de BRIKS taken voor bedrijven waarvoor de Provincie bevoegd gezag is. In 2022 is de onderlinge samenwerking versterkt en zijn goede afspraken gemaakt over de uit te voeren taken. Hierbij valt te denken aan hoe en wanneer men beroep kan doen op elkaars expertise. De afgesproken eindevaluatie over de samenwerking is door het uitstellen van de Omgevingswet nog niet gereed. Verwachting is dat de eindevaluatie voorjaar 2023 gereed is.

Opstellen en uitvoeren plan van aanpak verbeteren toezicht en handhaving

Omschrijving (toelichting)**Kwaliteit (indicator)****Kwaliteit (toelichting)**

Sinds 2019 voert DCMR VTH taken uit voor de Brzo bedrijven. Naar aanleiding van een signaal van DCMR over beperkingen bij het Wabo-toezicht bij Brzo bedrijven hebben we een proces gestart waarbij op inhoud is verkend wat er nodig is voor het verbeteren van toezicht en handhaving bij deze categorie bedrijven. Omdat de RUD de VTH taken uitvoert voor een aantal IPPC bedrijven die qua complexiteit in de buurt komen van Brzo-bedrijven, hebben we deze ook in dit proces betrokken.

Dit heeft geresulteerd in het bijstellen van het ambitieniveau Wabotoezicht. Hierop volgde een aanpassing van de begroting, waardoor er met ingang van 1-1-2023 meer uren beschikbaar zijn voor het uitvoeren van toezichtstaken.

Problematiek rondom thermisch gereinigde grond (TGG) en PFAS in zo goed mogelijke banen begeleiden

Omschrijving (toelichting)**Kwaliteit (indicator)**

Kwaliteit (toelichting)

Voor het dossier PFAS zijn twee coördinatoren ingesteld. Een coördinator vanuit de Provincie voor regionale partijen en een coördinator vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor rijkspartijen. Sinds medio 2021 is een team binnen de Provincie actief die alle facetten van het omvangrijke PFAS dossier uitvoert. Er zijn periodiek overleggen met verschillende organisaties binnen en buiten Zeeland en Nederland. De coördinatoren rapporteren periodiek over de voortgang in het dossier (laatste rapportage: Voortgangsrapportage PFAS Zeeland november 2022), waarin meer gedetailleerd de gezette stappen in zijn benoemd.

In 2021 hebben wij aan de RUD opdracht gegeven om na te gaan op welke locaties thermisch gereinigde grond is toegepast of in opslag is. Aan de hand daarvan zijn er indien nodig acties uitgevoerd om te voorkomen dat er schade optreedt aan het milieu. Zo heeft de RUD handhavend opgetreden tegen de opslag van TGG bij Ovet in Vlissingen en is er een aanvullende grondwatermonitoring gerealiseerd rond het terrein van Bnext in Westdorpe. De provincie heeft waar nodig ook gemeenten op de hoogte gesteld van de uitkomsten van de inventarisatie.

Uitkomsten verkenning toekomst samenwerking milieutaken oppakken. Dit in relatie met het standpunt van het kabinet over het rapport Commissie Van Aartsen en het Rekenkamerrapport over toezicht en handhaving

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is het tweede gedeelte van de toekomstverkenning gestart. In dit gedeelte van de verkenning is het scenario 'Samen het milieu voorop' verder uitgewerkt. Het rapport is opgeleverd en aangeboden aan GS en aan het bestuur van de RUD. Het bestuur van de RUD legt het voor aan de deelnemers met bijbehorende financiële gevolgen.

In de uitwerking van het scenario staat de collectieve aanpak op het gebied van milieutaken centraal. Hierbij werken RUD Zeeland, gemeenten en Provincie samen aan een gezonde leefomgeving. Er zijn drie thema's verder uitgewerkt: probleem- en risicoanalyse, samenwerking op het gebied van bodem en ketentoezicht.

Bij de uitwerking is rekening gehouden met landelijke ontwikkelingen. Zo sluit het aan bij het Interbestuurlijk Programma Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (IBP VTH) dat onlangs is gestart naar aanleiding van de aanbevelingen van de Adviescommissie VTH (commissie Van Aartsen) en het rapport van de Rekenkamer over toezicht en handhaving 'Handhaven in het duister'.

Uitvoeren projectplan Kanaalzone inclusief acties op basis van onderzoek naar luchtmeetnet

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Project Kanaalzone gaat om de beleving van omgevingskwaliteit bij lokale inwoners op het gebied van lucht, geur, geluid, stof, veiligheid en gezondheid. Dit project is een samenwerking tussen diverse (semi)overheden en uitvoeringsorganisaties. In 2022 is het onderzoek afgerond en is een

gezamenlijke eindrapportage opgesteld. De aanbevelingen uit het rapport worden in 2023 verder opgepakt.

Provincie Zeeland heeft in december 2020 in Sluiskil een meetpunt voor luchtkwaliteit geplaatst en in gebruik genomen. In oktober 2022 is dit meetpunt uitgebreid met een monitor voor ultrafijnstof metingen.

Daarnaast worden met behulp van het snuffelfietsproject en op vaste locaties sensormetingen naar fijnstof uitgevoerd.

Uitvoeren van de voor 2022 relevante acties uit het milieuprogramma

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Uitvoeren Zeeuws provinciaal onderdeel van het Schone Lucht Akkoord (voorheen Nationaal Actieprogramma Luchtkwaliteit)

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Acties en maatregelen van Provincie Zeeland die bijdragen aan het behalen van de doelen van het Schone Lucht Akkoord zijn opgenomen in het 'decentraal uitvoeringsplan SLA -2021'. Op dit moment wordt gewerkt aan het monitoringsverslag over de jaren 2021-2022 omdat voorjaar 2023 een geactualiseerde versie moet worden vastgesteld. Dat verslag is op dit moment nog niet afgerond. Acties en maatregelen waar in 2022 uitvoering aan is gegeven zijn bijvoorbeeld schoner aanbesteden, verschoning wagenpark provincie, scholenproject fijnstof en burgersensormetingen, scherper vergunnen industriële emissies, onderzoek naar walstroom toepassingen. Daarnaast hebben acties en maatregelen uit het Sla een plaats gekregen in het (ontwerp)Milieuprogramma 2023-2027.

Uitwerken en uitvoeren van projectplan zeer zorgwekkende stoffen

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De uitvraag van zeer zorgwekkende-emissies bij bedrijven waar de provincie bevoegd gezag is, is afgerond. Voor deze bedrijven is in 2022 door de omgevingsdiensten een vervolgstap gezet wat betreft het actualiseren van de vergunningen en het opvragen en beoordelen van vermijding & reductie-programma's. Het krijgen van inzicht in de zeer zorgwekkende-emissies in de afvalketen is

echter zeer complex en vraagt om een landelijke visie alvorens wij hier in Zeeland mee aan de slag kunnen.

Daarnaast hebben we het thema zeer zorgwekkende stoffen inclusief potentieel zeer zorgwekkende stoffen opgenomen in het milieuprogramma 2023-2027.

Verder uitwerken en bestendigen wettelijke coördinatietaak van de provincie op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (met partners op bestuursrechtelijk- en strafrechtelijk vlak)

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De provincie vervult de coördinatietaak door een ambtelijk en bestuurlijk overleg omgevingsrecht te leiden. Hierin nemen de bevoegde gezagen en andere ketenpartners deel. Hierin kunnen diverse VTH onderwerpen aan de orde komen. Er is een regieteam VTH Zeeland ingesteld. Dit team maakt voorstellen aan het ambtelijk en bestuurlijk overleg om het beleidsveld VTH te versterken. De voorstellen worden uitgewerkt door werkgroepen die bestaan uit bevoegde gezagen en andere ketenpartners. Doel is beter samenwerken en het speelveld van activiteiten eerlijker te laten verlopen. In 2022 zijn drie opdrachten uitgewerkt, casemanagement, toepassen preventiemaatregelen en een eerste Zeeuwse probleem en risicoanalyse.

Daarnaast wordt er jaarlijks en themadag georganiseerd over VTH onderwerpen, in 2022 was dat de relatie tussen bestuursrecht en strafrecht.

Als laatste willen noemen dat er in 2022 vijf VTH nieuwbrieven zijn gepubliceerd door het regieteam onder toezien van het bestuurlijk overleg.

Doelstelling

Water en Bodem met kwaliteit

Omschrijving (toelichting)

Een duurzaam bodemgebruik en goede kwaliteit van grond- en oppervlaktewater, waterpeilen die voldoen aan normering en duurzame bescherming tegen overstromingen zoals aangegeven in de Europese [Kaderrichtlijn Water](#) en de [Europese Richtlijn Overstromingsrisico's](#).

Een aantal reguliere taken op het vlak van water(beheer) wordt structureel uitgevoerd. De provincie draagt samen met andere overheden (waterschap, Evides, Rijk) bij aan het behoud en waar mogelijk verbetering van de waterkwaliteit in grond- en oppervlaktewater, drinkwater en zwemwater.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ondanks geleverde bijdrage hebben de uitgevoerde acties met betrekking tot waterkwaliteit en waterkwantiteit nog niet geleid tot het beoogde effect.

Acties

Aanwijzen en bewaken beschermingsgebieden drinkwaterwinningen

Omschrijving (toelichting)

Subdoel: Voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water en de Europese Richtlijn Overstromingsrisico's

In de Omgevingsverordening is de bescherming van grondwaterbeschermingsgebieden vastgelegd; de toestand wordt gevolgd via monitoring.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De bescherming is vastgelegd via de omgevingsverordening. De benodigde monitoring om de toestand te volgen wordt uitgevoerd door de Provincie en Evides.

Aanwijzen zwemlocaties en toezien op veilige en hygiënische omstandigheden in samenwerking met waterbeheerder en RUD

Omschrijving (toelichting)

Voldoen aan Europese Kaderrichtlijn Water en Zwemwaterrichtlijn

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Zwemlocaties worden jaarlijks aangewezen en toezicht op veilige en hygiënische omstandigheden vindt plaats in samenwerking met waterbeheerders, de beheerders en de RUD.

Bescherming en informatievoorziening archeologische en aardkundige waarden

Omschrijving (toelichting)

Subdoel: Duurzaam bodemgebruik en geen ongewenst bodemgebruik diepere ondergrond

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 zijn de dossiers voor de kandidaatstelling als UNESCO GeoPark Schelde Delta ingediend. Hierbij gaat het om zichtbaar en beleefbaar maken van aardkundig en ook archeologisch erfgoed (in het bijzonder de verdrinken dorpen) in relatie met landschap, natuur, cultuurhistorie en Klimaatadaptatie. Verder vindt er geen ongewenst bodemgebruik in de diepe ondergrond plaats en zijn er geen mijnbouwactiviteiten in Zeeland.

Bevorderen van een goed en efficiënt functionerende waterketen

Omschrijving (toelichting)

Subdoel: Voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water en de Europese Richtlijn Overstromingsrisico's

Waterschap Scheldestromen, Zeeuwse gemeenten en Evides waterbedrijf werken samen onder het Convenant Samenwerking Afvalwaterketen Zeeland (SAZ+). De provincie ondersteunt deze samenwerking.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Werkzaamheden hieromtrent worden uitgevoerd. Door de SAZ+ wordt gewerkt aan belangrijke onderwerpen op het gebied van een goed en efficiënt functionerende waterketen.

Monitoren van de uitvoering van het Waterschapsbeheerprogramma en het analyseren van de voortgang via de jaarlijkse voortgangsrapportages overeenkomstig de voor waterkwaliteit geformuleerde doelstellingen in het provinciaal waterprogramma.

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ondanks uitgevoerde maatregelen scoren de meeste kwaliteitselementen minder goed. Voor de biologische kwaliteit is onduidelijk wat hier de oorzaak van is. Voor de chemische kwaliteit wordt dit met name veroorzaakt door een gewijzigde monitoringssystematiek en verbeterde analysetechnieken. Over de verdere aanpak vindt overleg met het Waterschap plaats. Aan deze problematiek is op 23 november 2022 een bestuurlijke conferentie voor PS en AV-leden gewijd.

Monitoren van de uitvoering van het Waterschapsbeheerprogramma en het analyseren van de voortgang via de jaarlijkse voortgangsrapportages overeenkomstig de voor waterkwantiteit geformuleerde doelstellingen in de Omgevingsverordening Zeeland.

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De uitvoering van maatregelen op het gebied van beperking wateroverlast (WB21) en regulier peilbeheer (GGOR) loopt achter op schema; hierover vindt overleg met het Waterschap plaats. Aan deze problematiek is op 23 november 2022 een bestuurlijke conferentie voor PS en AV-leden gewijd.

Zoeken naar synergie mogelijkheden met provinciale opgaven zoals natuurontwikkeling

Omschrijving (toelichting)

Subdoel: Voldoen aan het terugdringen van regionale wateroverlast

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

Bij de uitwerking van de Planvorming Wateropgave van het Waterschap wordt gezamenlijk gekeken naar synergiemogelijkheden; in 2022 is aan deze actie slechts beperkt invulling gegeven.

Doelstelling

Deltawateren

Omschrijving (toelichting)

Een ecologisch gezonde, veilige en economisch aantrekkelijke delta. Door samen met onze partners in te zetten op:

- Het realiseren van een gezond ecologisch systeem.
- Het verder versterken van de (water)veiligheid.
- De zorg voor voldoende zoet water.
- Het stimuleren van de economische vitaliteit.

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)****Acties**

Bevorderen kennisuitwisseling, communicatie en samenwerking door actieve bijdrage aan en in het gebiedsoverleg Zuidwestelijke Delta

Omschrijving (toelichting)

Actie wordt gecontinueerd in 2022.

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

Hier is een blijvende inzet voor. In 2022 is gestart met het programmabureau Zuidwestelijke Delta onder leiding van een door alle partijen gezamenlijk aangestelde programmamanager.

Herbezinning op inzet gebiedspartijen voor Volkerak-Zoommeer naar aanleiding van gewijzigde rijksinzet

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

In 2022 is vanuit de Zuidwestelijke Delta het initiatief genomen om tot een nieuwe aanpak te komen voor het gebied. Daarbij is nadrukkelijk gekeken naar een koppeling met het reeds lopende gebiedsproces voor Waterpoort. In verband met de evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst Waterpoort (die doorloopt in 2023) is er vooralsnog géén besluitvorming aan de orde omtrent nieuw gebiedsproces .

Leveren actieve bijdrage aan de verdere planvorming voor het Grevelingenmeer

Omschrijving (toelichting)**Kwaliteit (indicator)****Kwaliteit (toelichting)**

In 2022 zijn mogelijkheden voor ontwikkeling getijdenenergie verder onderzocht. Hieruit komt naar voren dat binnen de gestelde randvoorwaarden (doorlooptijd en beschikbaar budget) een getijdencentrale in de doorlaat voor nu niet haalbaar is.

De verwachting is dat verdere besluitvorming rondom de doorlaat in de Brouwersdam is voorzien voor medio 2023.

Uitgevoerde studie Lange Termijn Perspectief Natuur Westerschelde doorvertalen

Omschrijving (toelichting)

Fase 1 van het langetermijnperspectief natuur Schelde-estuarium (LTP-N) heeft bestaan uit het gezamenlijk met stakeholders opstellen van een systeemanalyse van het estuarium. In vervolg daarop is een tweede fase gestart die tot doel heeft, wederom gezamenlijk, natuurdoelen te definiëren en voorstellen voor denkbare maatregelen uit te werken. Er is een periode van twee jaar voor deze fase voorzien.

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

In 2022 is door Schelderaad bekrachtigd om een doorstart te maken met LTP-N (twee sporen traject)

Uitvoeren uitvoeringsprogramma Oosterscheldevisie

Omschrijving (toelichting)

Onder het uitvoeringsprogramma vallen diverse projecten. Deze zijn belegd bij de stakeholders. Voor een aantal projecten heeft ook de provincie een belangrijke rol. Het betreft onder andere de Roggeplaat- en Galgeplaatsuppletie. De Roggeplaatsuppletie is inmiddels uitgevoerd en wordt gemonitord. De Galgeplaatsuppletie is in voorbereiding. Ook is gestart met een onderzoek naar een onderwaterreservaat in de Oosterschelde.

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

Voor de suppletie Galgeplaat is een overeenkomst getekend over de samenwerking in de planuitwerkingsfase. De planuitwerkingsfase is inmiddels gestart.

Vorbereiden suppletie Galgenplaat door inzet op verwerven van een EU-cofinancieringsbijdrage voor de uitvoering

Omschrijving (toelichting)**Kwaliteit (indicator)****Kwaliteit (toelichting)**

In 2022 heeft een actualisatie van de quickscan voor mogelijke EU-cofinancieringsmogelijkheden plaatsgevonden. De concrete aanbevelingen hieruit worden in 2023 verder opgepakt.

Doelstelling

Ruimtelijke kwaliteit: wonen

Omschrijving (toelichting)

Ruimtelijke kwaliteit versterken:

Een passende duurzame woning en een prettige woonomgeving.

Kwaliteit (indicator)**Kwaliteit (toelichting)**

In 2021 is met de vaststelling door provincie en gemeenten van de Zeeuwse Woonagenda een belangrijke mijlpaal bereikt in de gezamenlijke aanpak van de woonopgaven in Zeeland. In 2021 en 2022 is daar vorm aan gegeven door de ontwikkeling van nieuwe subsidieregelingen en aanpassing van de bestaande regelingen. Daarnaast is door de hernieuwde aandacht van het rijk voor volkshuisvesting in 2022 bepalend geweest. De samenwerking tussen de provincie en de gemeenten is verder versterkt bij de gezamenlijke formulering van het woonbod en de woondeal met het rijk.

Acties

Aanpak van flexwonen en huisvesting buitenlandse werknemers

Omschrijving (toelichting)**Kwaliteit (indicator)**

Kwaliteit (toelichting)

Flexwonen is als actielijn van de Zeeuwse Woonagenda. Hieraan is een actie voor goede huisvesting van internationale werknemers toegevoegd. Samen met de gemeenten is de huisvestingsvraag van starters per regio in beeld gebracht, inclusief voor welk deel flexwonen een oplossing kan zijn. Op basis van dit onderzoek is een bod voor flexwonen en huisvesting van internationale werknemers gedaan aan het Rijk. Om het flexwonen in Zeeland verder van de grond te krijgen, hebben we een locatiescan ingezet om geschikte locaties te vinden en gemeenten en woningcorporaties op verschillende manieren geïnformeerd over de mogelijkheden en instrumenten die het Rijk en de provincie bieden. Tenslotte is een definitie voor flexwonen opgesteld en onderzocht hoe juridisch geborgd kan worden dat woningen bedoeld voor flexwonen ook als zodanig gebruikt worden. Om te komen tot voldoende goede huisvesting voor internationale werknemers, is in 3 regio's de samenwerking tussen gemeenten opgestart om tot een regiotafel te komen. Deze vormen de start voor intensievere samenwerking tussen overheden en markt om genoemd doel te realiseren. In regio De Bevelanden heeft de eerste regiotafel plaatsgevonden.

Aanpak verduurzaming woningvoorraad, o.a. uitvoeren energiescans en de inzet van duurzaamheidsleningen (met middelen vanuit regio-envelop)

Omschrijving (toelichting)**Kwaliteit (indicator)****Kwaliteit (toelichting)**

Deze activiteit is beëindigd. De opbrengsten zijn meegenomen bij de actielijnen uit de woonagenda, welke weer mede als input zijn gebruikt voor de woondeal.

De gemeenten faciliteren bij de versterking van de binnensteden

Omschrijving (toelichting)**Kwaliteit (indicator)****Kwaliteit (toelichting)**

Deze activiteit is beëindigd. De opbrengsten zijn meegenomen bij de actielijnen uit de woonagenda, welke weer mede als input zijn gebruikt voor de woondeal.

Monitoring van de ontwikkelingen in de woningvoorraad en woningbouwplannen

Omschrijving (toelichting)**Kwaliteit (indicator)****Kwaliteit (toelichting)**

Voor het provinciaal ruimtelijk beleid is inzicht nodig in de ontwikkelingen op de woningmarkt. Daarmee is monitoring hiervan een belangrijke taak van de Provincie. Hiervoor worden de ontwikkelingen en trends op het gebied van woningvoorraad, leegstand, nieuwbouw en sloop, woningbouwplannen en vergunningen beschreven in drie afzonderlijke monitors. Daarnaast wordt met het Dashboard Ladderruimte inzicht gegeven in de actuele stand van de woningbouwplannen van Zeeuwse gemeenten en de aansluiting daarvan op de behoefte. Deze monitors zijn beschikbaar op de website van de provincie.

Opstellen van een demografische prognose voor Zeeland

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is een nieuwe demografische prognose opgesteld. In het onderzoeksrapport voor de Provinciale Commissie Wonen Zeeland (PCW) "Invloed corona op verhuismotieven Zeeland" werd geconstateerd dat de opvallende groei van verhuizingen naar Zeeland in de jaren 2020 en 2021 niet tijdelijk is, maar een versterking van een al eerder ingezette trend. De PCW heeft daarom opgeroepen hiermee bij een nieuwe prognose rekening te houden. Hieraan is gehoor gegeven. De nieuwe prognose is geen behoudende prognose maar een ambitieus ingestelde prognose. In de prognose zijn alternatieve scenario's ontwikkeld om in te kunnen spelen op sterke veranderingen. Op die manier worden er geen kansen gemist en worden er geen overschotten gecreëerd.

Samen met gemeenten uitvoeren actielijnen van de Zeeuwse woonagenda

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is in samenwerking met de gemeenten de Zeeuws Woonagenda opgesteld. De Woonagenda heeft 3 ambities:

1. Een toekomstbestendige woningvoorraad;
2. Kwalitatief complementaire woningbouw;
3. Innovatieve en flexibele woonvormen.

Vanuit deze ambities zijn 6 actielijnen benoemd. In 2022 hebben deze actielijnen vorm gekregen in nieuwe of aangepaste provinciale subsidieregelingen. Dit zijn: de regeling Hergebruik Leegstaande Panden voor wonen (HELP), de regeling gebiedsgerichte aanpak (GBA) en de vernieuwde regeling Provinciale Impuls Wonen (PIW). Daarnaast is met de gemeenten gewerkt aan de aanpak van de flexwonen en het opstellen van het woonbod en woondeal ten behoeve van de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Uitvoering van de regeling gebiedsgerichte projecten (met extra inzet vanuit middelen regiodeal)

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De provinciale subsidieregeling Gebiedsgerichte Aanpak Wonen is in 2022 voor de eerste keer opengesteld, gefinancierd vanuit de regiodeal. De regeling geeft gemeenten de kans om subsidie aan te vragen voor een gebiedsgerichte aanpak voor de verbetering van de woningvoorraad door middel van renovatie, transformatie en/of herstructurering en verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving. De regeling is opengesteld geweest van 18 maart 2022 tot en met 13 mei 2022 met een subsidieplafond van €2.000.000,-, met een maximum van € 750.000,- per project.

Er is aan vijf projecten subsidie toegekend, in de gemeenten Vlissingen, Middelburg, Goes, Sluis en Terneuzen.

In totaal is € 1.667.858 aan subsidie verstrekt.

Uitvoering van de subsidieregeling hergebruik leegstaande panden (HELP)

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De provinciale subsidieregeling Hergebruik Leegstaande Panden voor Wonen heeft als doel beeldbepalende of beeldverstorende leegstaande panden te hergebruiken en daarmee een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de leefomgeving. De regeling is in 2021 voor het eerst opengesteld. Hierbij zijn in eerste instantie zes projecten gesubsidieerd. In 2022 zijn na een bezwaarprocedure twee projecten alsnog gesubsidieerd. In het laatste kwartaal van 2022 heeft een tweede openstelling van de regeling plaatsgevonden, met een budget van de Provincie Zeeland van € 1.000.000. Besluitvorming over deze openstelling vindt plaats in 2023.

Uitvoering van de subsidieregeling Provinciale Impuls Wonen

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het eerste kwartaal van 2022 is de Provinciale Impuls Wonen (PIW) geëvalueerd. Op basis hiervan is de regeling geactualiseerd. De regeling is vereenvoudigd en beperkt tot particuliere woningeigenaren. Toekenning gebeurt op volgorde van binnenkomst tot het beschikbare subsidieplafond is bereikt. De regeling is opengesteld van 7 oktober tot 20 december met een bedrag van € 500.000. Besluitvorming over de toekenning van de subsidies is begin 2023 afgerond

Zorgdragen voor de actualisatie van de regionale woningmarktafspraken

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 zijn de woningmarktafspraken voor Tholen, De Bevelanden en Schouwen Duiveland geactualiseerd. Zeeuws Vlaanderen en Walcheren werken aan gezamenlijke woonvisies, vooruitlopend op nieuwe woningmarktafspraken. De voortgang op dit onderdeel is beperkt, vanwege de inzet van gemeenten en provincies op de Woondeal met de minister van VRO. Deze werkzaamheden overlappen gedeeltelijk met het opstellen van de woningmarktafspraken.

Doelstelling

Ruimtelijke kwaliteit versterken: Impuls bedrijventerreinen

Omschrijving (toelichting)

Regionale bedrijventerreinen zijn beter benut en beschikken over meer kwaliteit en duurzaamheid.

We werken aan het beschikbaar hebben van voldoende planologische ruimte voor havenontwikkeling en bedrijven en zetten in op een kwaliteitsimpuls en de verduurzaming van terreinen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is de aanpak van de verduurzaming van de bedrijventerreinen versterkt door de acties dit onderdeel te maken van de provinciale aanpak van bedrijventerreinen en de subsidieregelingen daar nadrukkelijk op te richten. Daarnaast is gewerkt aan kennisdeling over verduurzaming van bedrijventerreinen met gemeenten en adviesbureaus. Dit heeft geresulteerd in een handboek met best practices. Gemeenten zijn ondersteund bij het uitwerken van de regionale bedrijventerreinenprogramma's.

Acties

Bieden van advies en analyse van de economische behoefteprognoses

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Analyse van de economische behoefteprognoses is onderdeel van de bedrijventerreinenprognose, door de uitwerking naar de verschillende economische sectoren. Deze wordt door de gemeenten meegenomen in de actualisatie van de regionale bedrijventerreinenprogramma's.

Uitvoering van de subsidieregeling Fysieke maatregelen

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De subsidieregeling Toekomstbestendige Bedrijventerreinen – Fysieke maatregelen ondersteunt gemeenten bij het realiseren van maatregelen die bijdragen aan de kwaliteit en verduurzaming van bedrijventerreinen.

De regeling is opengesteld tussen 1 september 2022 tot en met 30 november 2022. Voor deze openstelling was een totaalbedrag van € 1.300.000 beschikbaar. Helaas zijn in deze periode geen aanvragen ontvangen die tot een subsidie hebben geleid.

Uitvoering van de subsidieregeling Planvorming en Procesondersteuning

Omschrijving (toelichting)**Kwaliteit (indicator)****Kwaliteit (toelichting)**

De subsidieregeling Toekomstbestendige Bedrijventerreinen – Planvorming ondersteunt gemeenten en ondernemingen bij het opstellen van plannen die inzetten op de kwaliteit en de verduurzaming van bedrijventerreinen. Begin 2022 zijn drie projecten toegekend. Dit zijn: Gemeente Schouwen-Duiveland (bedrijventerrein Zierikzee Zuid), Gemeente Goes (bedrijventerreinen Goes), Gemeente Tholen (project Welgelegen).

Een tweede openstelling in de 2e helft van 2022 heeft helaas geen aanvragen ontvangen, die tot een subsidie hebben geleid.

Uitvoering van twee demoprojecten verduurzaming bedrijventerreinen

Omschrijving (toelichting)**Kwaliteit (indicator)****Kwaliteit (toelichting)**

Vanuit de Regiodeal is een subsidie verstrekt aan de Stichting REC verduurzaming gemeente Tholen voor een pilotproject. Het project betreft de bouw en ontwikkeling van een batterijsysteem.

Zorgen voor voldoende planologische ruimte voor bedrijven door met de gemeenten de regionale bedrijventerreinenprogramma's te actualiseren op basis van de prognose uit 2019

Omschrijving (toelichting)**Kwaliteit (indicator)****Kwaliteit (toelichting)**

In 2019 is een nieuwe bedrijventerreinenprognose opgesteld. In de prognose wordt de uitbreidingsvraag van bedrijven in de periode 2019 tot en met 2030 geraamd op een bandbreedte

tussen 108 tot 207 hectare bedrijventerrein in de Provincie Zeeland. Dit betekent een jaarlijkse vraag van circa 9 tot 17 hectare. Het grootste deel van de uitbreidingsvraag komt voort uit de sectoren logistiek & groothandel en de industrie. Het rapport gaat ook in op de eisen die verschillende sectoren stellen aan locatie en kwaliteit van de bedrijventerreinen.

De gemeenten is gevraagd om in 2020 de regionale bedrijventerreinprogramma's te actualiseren op basis van deze prognose en daarbij aandacht te besteden aan de gewenste uitbreiding en aan kwaliteit en toekomstbestendigheid van de bestaande voorraad aan bedrijventerreinen.

In 2022 heeft de regio Zeeuws Vlaanderen haar bedrijventerreinenprogramma geactualiseerd en zijn de programma's voor De Bevelanden en Walcheren afgerond. Voor de regio's Schouwen-Duiveland en Tholen zijn deze nog in ontwikkeling.

Trendindicatoren

Trendindicatoren	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal geconstateerde overtredingen bij bedrijven waarvoor de Provincie de milieuvergunning verleent.								
Het aantal uitgevoerde emissiemetingen lucht	38	45	43	46	45	50	15	11
Het aantal overtredingen van luchtvoorschriften	8	6	6	5	4	*	1	2
Aantal klachten overlast								
Aantal ingediende klachten	573	343	213	314	266**	412**	365	282
Aantal klachtensituaties	123	84	35	30	32		88	115
Aantal zwembaden								
Aantal keren dat een overtreding is geconstateerd	128	122	124	118	116	134	136	116
Aantal zwemgelegenheden in oppervlaktewater	46	32	20	38	24	18	12	7
Aantal keren dat een overtreding is geconstateerd	54	57	55	55	55	56	55	61
Aantal keren dat een overtreding is geconstateerd	0	0	1	1	1	1	0	0
Aantal woningen binnen geluidszones rond industrieterreinen waarvoor geldt dat, ook na saneringsmaatregelen, de geluidsbelasting van 60 dB(A) wordt overschreden is in 2018 verminderd ten opzichte van 2012.	12	12	12	12	12	12	12	12

Trendindicatoren	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Milieuhygiënische spoedlocaties bodemverontreiniging zijn uiterlijk in 2020 gesaneerd of beheersbaar gemaakt. Aantal spoedlocaties in uitvoering of nog op te pakken	11	10	5	5	5	4	1	6
Goede naleving bodemsanerings- en nazorgverplichtingen. • Aantal saneringen in uitvoering • Aantal overtredingen	35 3	55 7	44 0	53 1	50 0	73 1	50 0	20 1
Aantal overnachtingen toeristische gasten***	9.901.000	10.116.000	10.089.000	10.494.000	13.319.000	10.589.600	12.805.037	nrb
Aantal overnachtingen vaste gasten***	nb	nb	7.000.000	8.100.000	5.946.800	5.390.700	6.000.803	nrb
Draagvlak voor toerisme onder de Zeeuwse inwoners (Gemeten steun voor toerisme onder de Zeeuwse inwoners)					70% Nulmeting	niet gemeten		
Tevredenheid over beleving van Zeeland****	8,14	8,31	8,27	8,4	8,3	niet gemeten		

* In 2020 zijn er significant minder emissiemetingen uitgevoerd als gevolg van de overgang naar DCMR en daarmee samenhangende functiewisseling alsmede als gevolg van beperkingen door de COVID-19 pandemie. In 2021 wordt de meetstrategie geëvalueerd en eventueel aangepast.

** In 2019 waren van de 266 klachten er 85 bedrijf gerelateerd. In 2020 waren van de 412 klachten er 192 bedrijf gerelateerd. De in 2019 genoemde 266 klachten hadden alleen betrekking op de nietBRZO bedrijven, de aantallen klachten over BRZO bedrijven zijn over 2019 niet meer te achterhalen vanwege de overgang in dat jaar van die bedrijven van de RUD Zeeland naar de DCMR.

Doelindicatoren

Doel		Stand 2020	Streefwaarde 2021	Streefwaarde Indicator 2022	Stand 2021	Stand 2022	Einddoel
Milieubelasting door uitstoot bedrijven waarvoor de Provincie de milieuvergunning verleent, is verminderd ten opzichte van 2006	Gemeten en berekende emissiegegevens	Nog niet bekend*)	Emissiegegevens zijn lager dan in 2006.	Emissiegegevens zijn lager dan in 2006.	Emissiegegevens zijn lager dan in 2006	Nog niet bekend	Emissiegegevens zijn lager dan in 2006
Er wordt voldaan aan de wettelijke normen en grenswaarden voor een goede luchtkwaliteit	Gemeten immissiemetingen bij meetpunten Zierikzee en Philippine	Er wordt voldaan aan wettelijke normen.**	Blijft voldoen aan gestelde normen	Blijft voldoen aan gestelde normen	Er wordt voldaan aan de wettelijke normen	Nog niet bekend	Blijft voldoen aan gestelde normen

Doel		Stand 2020	Streefwaarde 2021	Streefwaarde Indicator 2022	Stand 2021	Stand 2022	Einddoel
Toeristische bestedingen	De bestedingen gedaan door toeristen of ten behoeve van toeristen voor, tijdens en na de reis en het verblijf op de plaats van bestemming voor Zeeland	Niet bekend. Globale indicatie: bestedingen Nederlandse vakantiegangers circa 25% lager dan in 2019.	Niet bekend (afwachten bestedingseffecten doorwerking economische crisis als gevolg coronamaatregelen)	€ 1,85 mld.		0% (0 van 39)	€ 1,9 mld.
Waterkwaliteit (oppervlaktewater) (Informatiehuis Water)	% van de waterlichamen met een goede ecologische kwaliteit	0%	1%***	1%***	0%	0% (0 van 39)	100% (2027)
Subdoel Macrofauna	% van de waterlichamen met een goede score voor Macrofauna	14v39 = 36%			12v39 = 31%	12 van 39 = 31%	100% (2027)
Subdoel Vissen	% van de waterlichamen met een goede score voor Vissen	12v39 = 31%			17v39 = 44%	19 van 39 = 49%	100% (2027)

* De uitstoot door bedrijven is in 2019 verminderd ten opzichte van 2006. Vooral voor de componenten fijnstof en ammoniak is sprake van een significante verlaging als gevolg van het uit bedrijf nemen van een van de voornaamste bronnen eind 2018. Enkel ten aanzien van koolmonoxide (CO) was sprake van een toename als gevolg van een grote onderhoudsstop bij een bedrijf. De gegevens over 2020 zijn pas bekend in het tweede kwartaal van 2021.

** De resultaten van de metingen luchtkwaliteit in 2020 geven aan dat voldaan werd aan de wettelijke normen en grenswaarden voor de componenten waar naar gemeten is en de trend dalend is (verbetering van de luchtkwaliteit). Vanaf medio december 2020 is een extra meetpunt (van Provincie Zeeland) in Sluiskil operationeel, de data daarvan zullen in de toekomst aan deze rapportage worden toegevoegd.

*** Er zijn vrijwel altijd parameters die er voor zorgen dat er géén sprake is van een goede ecologische waterkwaliteit. Op basis van de onderliggende parameters kan een beter beeld worden geschetst van de geboekte voortgang. Inzet is om vanaf 2022 een aantal van deze parameters in beeld te hebben om meer inzicht te kunnen bieden in de geboekte voortgang.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Wijzigingen C2022	Begroting 2022 NW	Rekening 2022	Restant
Lasten					
020101 Voorbereiding omgevingswet	385	-85	300	238	-63
020102 Kwaliteitskust: recreatie en vrije tijd	1.904	699	2.603	1.652	-951
020103 Milieu: goed woon- en werkklimaat	9.343	1.774	11.117	9.646	-1.470
020104 Law Delta	180	-68	112	49	-63
020201 Water, bodem en land.gebied met kwal	583	2	586	516	-69
020202 Deltawateren	138	0	138	65	-73
020301 Ruimtelijke kwaliteit: wonen	1.254	1.429	2.683	1.327	-1.356
020303 Ruimt. kwal. versterken: Impuls bedrijventerreinen	202	-80	122	124	3
029999 Ambtelijke inzet	3.262	128	3.390	3.506	116
Totaal Lasten	17.252	3.798	21.049	17.123	-3.926
Baten					
020101 Voorbereiding omgevingswet	24	0	24	0	-24
020102 Kwaliteitskust: recreatie en vrije tijd	599	-63	536	385	-151
020103 Milieu: goed woon- en werkklimaat	774	832	1.606	1.747	141
020201 Water, bodem en land.gebied met kwal	184	0	184	188	4
020301 Ruimtelijke kwaliteit: wonen	0	207	207	0	-207
Totaal Baten	1.581	975	2.557	2.321	-236
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-15.671	-2.822	-18.493	-14.802	3.690
Onttrekkingen					
980299 Bestemmingsreserves-Pr.2	-514	-4.291	-4.805	-4.805	0
Toevoegingen					
980299 Bestemmingsreserves-Pr.2	723	3.783	4.507	5.257	750
Mutaties reserves	-210	508	298	-452	-750
Gerealiseerd resultaat	-15.880	-2.314	-18.195	-15.254	2.940